

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Qua ratione tenemus nos posse bibere calicem Domini, eadem tenemur
bibere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

ita sibi subiectum tenet, ut, quidquid Christus velit, hoc anima verè pœnitens faciat & patiat, aut non sit verè pœnitens. Ergo sicut amor de Christo triumphat in cruce ita Christus de amore in anima peccatrice cruci subiecta. Unde & aliter posset concipi veritas: **Quem non perfectè pœnitet, Christi triumpho invidet.**

Ratio supponit quod per se est clarum, nempe invidere Christi triumpho nihil aliud esse quàm impedire ne triumphet de nobis: quo supposito sic declarat veritatem; ille impedit ne de se Christus triumphet qui se non sinit perfectè Christo subijci, sed quem non perfectè pœnitet, non sinit se perfectè Christo subijci. Ergo ille impedit ne de se Christus triumphet. Quod est maiorem Christi obscurare gloriam quam de se possit consequi, & quam ei deberes omnibus modis procurare.

Videri potest Divus Bernardus sermone sexagesimo quarto, in Cantica, unde hæc fundamentalis propositio est eruta: *Triumphat de Deo amor, nempe in Cruce, ubi semetipsum exinanivit, ut scias amoris fuisse quædam plenitudo effusa est, quod altitudo adæquata est, quod singularitas associata est;* Quod & fufius demonstrare est facile, per analogiam ad triumphum seu ad triumphantis proprias qualitates; quo in sensu dixit Apostolus: *Deo gratias qui semper triumphat nos; in Christo JESU.* De quo & alibi, *Expolians principatus & potestates traxit confidenter palmam triumphans illos in semetipso.* Vide & supra in hac 3. parte, Feria 5. primæ Hebdomadæ, in Solemnitate sanctissimi Sacramenti, ubi hæc habetur veritas.

Quæ hodiernum Christi triumphum res una magis illustrare debuerat, hæc una magis obscurat.

IN FESTO SANCTI IACOBI APOSTOLI,

Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum? Dicunt ei, possumus. Matth. 20.

VERITAS PRACTICA

I. PUNCTUM.

Sicut possumus, sic debemus.

Id est.

Qua ratione tenemus nos posse bibere calicem Domini: eadem tenemur bibere.

RATIO qua tenemus nos posse bibere calicem Domini, hæc est inter alias, quod à Domino nobis offertur bibendus.

Sed ipsa hæc ratio persuadet nos teneri ad sumendum & bibendum talem calicem.

Ergo qua ratione tenemus nos posse bibere calicem Domini, eadem tenemur bibere. Quod brevius dici potest, Sicut possumus sic debemus. Sic debemus loqui & facere exemplo sancti Iacobi, quod hodie proponitur imitandum.

HIC est unus de filiis Zebedæi dictus Iacobus maior; frater germanus Joannis Evangelistæ, quorum mater accedens ad Dominum adorans, petit, ut unus eorum ad dexteram ipsius aliquando regnantis sederet, & alter sinistram. Quibus respondens Dominus: *Nescitis, inquit, quid petatis; potestis bibere calicem quem ego bibiturus sum? Dicunt ei, possumus. At illi: calicem quidem meum bibetis, sedere autem ad dexteram meam vel sinistram, non est meum dare vobis, sed quibus paratum est à Patre meo.* Id est, non sic immeritis aut personis favore datur sicut putatis, sed oportet unumquemque illudante meriti secundum gratias ipsi à Deo datas. *Secundum formam servati loquitur, inquit S. Augustinus. Divus verò Hieronymus sic paulò fufius: Regnum Dei, non est tantum danti, sed etiam accipienti; quicumque se dignum præbuerit, accipiet quod non persona sed vita paratum est.*

Sapienter autem monet sanctus Joannes Chrysostomus, non esse mirum si adeo imperfecti

fecti fuerint Apostoli, ut primas sedes ambierint, nondum enim mysterium crucis erat consummatum, nondum gratia spiritus in corda ipsorum infusa. Quod si virtutem ipsorum discere cupit, quales post datam gratiam spiritus fuerint, considera, et vidobis omnem ab illa peruersam affectionem fuisse superatam. Et post multa, perpendendum exponit quomodo statim ab hac opinione ipsos remouit Dominus, contraria eis disserens; Nam vos, inquit, de honoribus eius de coronis mecum agitatis; ego vero de luctamine atque sudore dissero. Non pramiorum hoc tempus est, nec illa gloria mea modo apparebit: sed cadit et periculorum tempus praesens est. Perspice autem qualiter ipso interrogacionis modo et hortatur et allicit. Non enim dixit, potestisne eodem subire, potestisne vestrum effundere sanguinem? Sed quomodo passio potest bibere calicem? Deinde alliciens inquit, quem ego bibiturus sum; ut ipsa etiam eo communicatione laborum, promptiores redderentur.

Quod & re ipsa praestiterunt. Nam Jacobus inter omnes Apostolos primus pro Christo sanguinem suum fudit in ipsa Ierosolymorum ciuitate, ut refertur in Actis Apostolorum: Misit Herodes Rex manus ut affligeret quosdam de Ecclesia: occidit autem Iacobum fratrem Ioannis gladio. IOANNI autem marjri animu non defuit, ait S. Hieronymus, Missus enim est in seruentia olei delium, et inde ad suscipiendam coronam, Christi athletica processit, statimque relegatus in Paphos in iularum fuit, sicque bibit calicem confessionis quem et res pueri in camino ignis biberunt, licet persecutor non sudaret sanguinem.

Atque hinc orta veritas quo sensu est proposita, sicut possumus, sic debemus. Id est, qua ratione agnoscimus & certo tenemus nos posse calicem Domini bibere, eadem prorsus persuaderi debemus nos ad hoc ipsum teneri, prout occasio patienti sese obtulerit.

Quomodo est autem illa ratio? Nempe calix ille seu illa quaevis aduersitas quae nos affligit, non nisi permittente Deo sic nobis obvenit. Ille est qui nobis calicem offert, dum haec offertur patienti occasio: Calix in manu Domini vini meri, plenus mixto. DABO calicem in manu tua. Non sic autem daret au. offerret nisi vires daret ad ferendum quod ferendum offert. Fidelis Dominus est, inquit Apostolus, qui non patietur vos tentari supra id quod potestis, sed faciet etiam cum tentatione prouentum, ut possitis sustinere. Nam & propterea dicitur calix Domini, id est, pars adaequata nostris viribus ab ipso Domino sic ordinata, sicut antiquitus apud Iudaeos solebat Patrifamilias aut primus inter conuivas unicuique partem calicis & potus ministrare, ut omnes secundum aetatem & vires biberent, ut iam alibi dictum est. Sic Dominus calicem porrigit, id est, proportionatam nobis partem crucis & aduersitatis tolerandae subministrat: Quae meri & ferri unice aigue suadetur, inquit S. Leo, quia proprium modum atque mensuram ab unoquoque toleratur.

Sic discretè sanctus Augustinus in illa Psalmi verba: Ignis & sulphur, & spiritus procellarum, pars calicis eorum; CALICEM, inquit, propterea puto appellatum, ne quid praeter modum atque mensuram, vel in ipsis peccatorum supplicis per diuinam providentiam fieri arbitramur. Et ad illud versum, Calicem salutaris accipiam & nomen Domini invocabo: O HOMO qui tibi dedit calicem salutaris quem accipiens & invocans nomen Domini retribuere ei pro omnibus quae retribuit tibi? Quis nisi ille qui ait, potestis bibere calicem quem ego bibiturus sum? Quis tibi dedit imitari passiones suas nisi qui propter te passus est prior? Dat itaque imitari se veli, qui te inuicem admittantur: & tibi si aliquando in difficultatibus videaris deficere, non tam potestatis quam voluntatis iste defensus est. Expende quam id verum & probrosum.

II. PUNCTUM.

At vero illa ipsa ratio plane persuadet nobis id esse volendum quod possumus, seu quod idem est, nos inde prorsus teneri ad iudicandum & bibendum calicem quem porrigit Dominus.

Nam cum sit Dominus, nosque eius serui: quid aequius quam seruum cognoscentem Domini sui voluntatem, sese totum illi conformare? Dominus est: quod bonum est in oculis suis faciat. Hic vel unus titulus omnem omnino a nobis obsequiantiam & voluntariam exigit seruitutem.

Deinde vero, cum voluntas eius sit tam aequa tam iusta & omni ex parte sancta, nemo certe nisi proteruus & impius, tanta possit aequitati contravenire. Unde in hunc sensum apte illud deriuetur quod ait Sapiens: Pondus aequum voluntas eius; Nempe ut ille iniquus esset qui pondus non seruat aequum; sic plane qui agnitam non seruat diuinam voluntatem. quia nobis esse debet velut pondus aequum, velut solum pondus iustum quo res omnes nostras appendere & aestimare debeamus, cum praeter Dei voluntatem, in rebus nihil sit nisi falsitas, inanitas, & merum nihil.

His adde, quod tum diuina providentia certis quibus-

Ter. 5. Domi
2. in Quad
Serm. 9. de
Quadrage.

Pf. 11.

Pf. 116.

1. Reg. 3.

Prov. 11.

Ps. 12.

3. Com-
ment. in
Matth.
6. 20.

Pf. 74.
Ezech. 23.

Cor. 10.

Ecclesi. 2.

quibusdam mediis unumquemque regat ad finem suum, sicut nihil consultius quam nos illis mediis quantumcunque asperis & difficultibus stare & inherere, sic nihil deploratius quam nos inde discedere. *Sustine sustentationes Dei, conjungere Deo, & sustine, ut crescat in novissimo vita tua.* Probationes sunt nostrae fidei & fidelitatis, unde statim sequitur in eodem Scripturae loco saepe revolvendo. *Omne quod tibi applicitum fuerit, accipe, & in dolore sustine, & in humilitate tua patientiam habe, quoniam in igne probatur aurum & argentum: homines vero receptibiles in camino humilitationis.* Nonne propterea diximus dictum à Domino, supremas illas sedes quas petebat Jacobus, cum Joanne fratre, non ita dari ut petebat, sed ante probandos eos esse quibus concederentur, & ante bibendum calicem cum Christo Domino, quam cum ipso regnandum? Nonne sic ipsi Domino patiendum fuit, ut ita intraret in gloriam suam? Nonne sic ipse Dominus ut Petrus indicaret quam libenter vellet pati: *Calicem, inquit, quem dedit mihi Pater, non bibam illum?* Quasi hoc ipsum diceret, quod hic demonstramus: aut potius quasi suo ipse dicto & exemplo probaret quod dicimus, hoc ipso videlicet quo Deus est qui dat bibendum calicem; bibendus est. Hoc eius meritum à nobis exigit: hoc illi tam multis & validis debemus nominibus, ut vel uni ex his nos possemus id negare: quantum minus tam multis? Profer si quid habes contra, & confer cum Christi merito.

Luc. 24.
Ioh. 18.

III. PUNCTUM

Gen. 24.

SICUT igitur possumus, sic debemus: Sicut scimus esse patiendum, sic est patiendum: sicut scimus posse, sic oportet velle: sicut scimus idcirco nos posse, quia Dominus est qui calicem bibendum offert, quem certe non afferret nisi possemus bibere, & nisi daret simul posse quod vult nos pati & agere: sic profecto quia ipse est Dominus, sic nos velle oportet quod ipsum velle novimus. *A Domino egressus est sermo, dicunt servi probi & fideles, non possumus extra placitum eius quidquam aliud loqui.* Certè poterant libera sua voluntate resistere divino placito, sicut multi resistunt: sed dicunt se non posse, quasi dicerent se non aliter debere facere; hoc est enim non posse quod non potes rationa-

biliter, quod non potes religiosè, quod non potes Christianè. *Non enim possumus aliquid adversus veritatem, sed pro veritate,* ait Apostolus.

Et certè in multis casibus, tam necessariò patiendum est, ut velis nolis, sic oporteat pati: at nonne tum fatius est sic libenter pati quia sic Deus modò vult, quàm repugnare & fugere, cum propterea non desinas pati? Hinc illa Sapientis praeclara dicta: *Impatiens operabitur stultitiam. Qui impatiens est sustinebit damnum;* Quasi diceret, solus impatiens sustinet damnum ex adversitate, cum patiens ex illa proficiat.

Sed esto, sit tibi liberum & facile te à bibendo calice modò avocare, quem tamen vides à Domino porrigi, potesne Dominum à te avocare? Nam unum & idem est porrectum fugere calicem, & fugere porrigentem. Non auderes negare eum esse, cum tibi non illud accidat nisi eo permittente & volente. Non auderes dicere, non possum ferre quod offertur, quia Dominus est qui nihil offert quod non possis. Quid ergo dices? Quid est quod audebis? Nempe hoc unum, *Nolo.* Licet ipse sit Dominus qui calicem afferat, licet velit me bibere, licet possim, *Nolo tamen.* O infame verbum, & protervum vocem? Sic tamen est, sic propterea dictum: *Quoties volui, & nolui?* Obstupescere, confundere, & exardescere contra.

Funiculus simplex difficilior sumptur. Hunc tibi funiculum facito ex his tribus simul considerandis in quolibet casu adverso. Primum est, divina voluntas sic ordinans. Secundum est, hujus ordinationis servatae vel non servatae magnum momentum ad salutem & perfectionem tuam. Tertium est, exemplum Christi & sanctorum omnium de quibus asseritur quod omnes qui pie volunt vivere in Christo IESU, persecutionem patientur. *ECCE quibus non erat judicium ut bibarent calicem, bibentes bibent: & tu quasi innocens relinqueris? Non eras innocens, sed bibens bibes.* Vide in 2. parte, rotam Hebdomadam 2. in Quadragesima. Et in 4. parte, Fer. 5. Hebd. 18. Ubi haec expressa declaratur veritas.

Si non agis quod vult Deus, hoc unum infame habes quod respondeas; nolo, non placet.

IN